

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. november 26.
(OR. en)

14379/21

**Intézményközi referenciaszám:
2021/0373(CNS)**

**AG 110
INST 423
FREMP 277**

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2021. november 25.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2021) 733 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS IRÁNYELVE az állampolgárságtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának a helyhatósági választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (átdolgozás)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2021) 733 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2021) 733 final

Brüsszel, 2021.11.25.
COM(2021) 733 final

2021/0373 (CNS)

Javaslat

A TANÁCS IRÁNYELVE

az állampolgárságtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának a helyhatósági választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (átdolgozás)

{SEC(2021) 576 final} - {SWD(2021) 357 final} - {SWD(2021) 358 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A demokrácia egyike az Európai Unió alapját képező értékeknek. Minden polgárnak joga van ahhoz, hogy részt vegyen az EU demokratikus életében, és a döntéseket a lehető nyíltabb módon és a polgárokhoz a lehető legközelebb eső szinten kell meghozni.

Az uniós polgársághoz meghatározott demokratikus jogok fűződnek. Azok az uniós polgárok, akik éltek azon jogukkal, hogy az állampolgárságtól eltérő tagállamban éljenek, dolgozzanak, tanuljanak vagy kutassanak (a továbbiakban: mobilis uniós polgárok), jogosultak arra, hogy a lakóhelyük szerinti tagállamban a helyhatósági választásokon választók és választhatók legyenek.

A 94/80/EK tanácsi irányelv megállapítja a választójoguknak a lakóhelyük szerinti tagállamban tartott helyhatósági választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályokat.

Az uniós polgárságról szóló 2020. évi jelentésben¹ a Bizottság bejelentette, hogy javaslatot kíván tenni a mobilis uniós polgárok aktív és passzív választójogának a helyhatósági választásokon történő gyakorlásáról szóló 94/80/EK tanácsi irányelv aktualizálására. A fő cél a polgárok tájékoztatásának elősegítése, valamint a tanácsi irányelv mellékletében található elavult és idejétmúlt rendelkezések naprakésszé tétele. A Bizottság 2021. évi munkaprogramja a mobilis uniós polgárok választójogának javítására irányuló jogalkotási kezdeményezést jelentett be.

A jelenleg hatályos intézkedések ellenére a mobilis uniós polgárok még mindig nehézségekkel szembesülnek választójoguk gyakorlása során a helyhatósági választásokon. A problémák közé tartozik, hogy a mobilis uniós polgárok nehezen jutnak pontos információkhoz választójoguk gyakorlásának módjáról, hogy nehézkesek a névjegyzékbe való felvétel eljárásai, valamint az, hogy milyen hatást gyakorol a honosság szerinti tagállamban tartott választások névjegyzékéből való törlés. Az irányelv mellékletét felül kell vizsgálni néhány tagállam alapszintű helyhatósági egységeinek változásai és az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése miatt.

Ez a kezdeményezés a mobilis uniós polgárok választójogának gyakorlása során tapasztalt nehézségek kezelésére irányul. Ennek keretében frissítenék, pontosítanák és megerősítenék a szabályokat annak biztosítására, hogy azok elősegítsék a mobilis uniós polgárok széles körű és inkluzív részvételét a helyhatósági választásokon a lakóhelyük szerinti tagállamban.

Ez a javaslat a tagállamok illetékes hatóságaival az irányelv végrehajtásával foglalkozó bizottsági csoport, a választási ügyekkel foglalkozó szakértői csoport, valamint a multidiszciplináris európai választási együttműködési hálózat keretében és a választási ügyekkel foglalkozó szakértői csoport két további, e témával foglalkozó együttes ülésén folytatott, hosszú múltra visszatekintő és rendszeres eszmecserékre épül.

Ez a kezdeményezés a célravezető és hatásos szabályozás program (REFIT) keretében jött létre.

---

¹ COM(2020) 730 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52020DC0730>

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Ez a kezdeményezés szorosan kapcsolódik az 1993. december 6-i 93/109/EK tanácsi irányelv átdolgozására irányuló javaslathoz², valamint a Bizottság munkaprogramjának³ az átláthatóságra és a demokráciára vonatkozó intézkedéscsomagjában szereplő egyéb kezdeményezésekkel kapcsolatban végzett munkához.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A javaslat biztosítja az összhangot az egységes digitális kapuról szóló uniós rendelettel⁴ a polgárok magas színvonalú információkhoz való hozzáférése tekintetében az uniós jogból eredő jogait a belső piac területén gyakorló vagy gyakorolni kívánó polgárokra alkalmazandó uniós és nemzeti szabályokra vonatkozóan, valamint az „Az Egyenlőségközpontú Unió: A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló stratégia (2021–2030)” című dokumentummal⁵, amelynek célja, hogy másokkal azonos alapon garantálja a fogyatékossgal élő személyek politikai jogait⁶. Emellett kiegészíti a demokráciával és a digitális világgal kapcsolatos egyéb uniós szakpolitikákat⁷. Azáltal, hogy a mobilis uniós polgárok számára egyenlő hozzáférést kíván biztosítani az elektronikus vagy internetes szavazási megoldásokhoz, a javaslat arra törekszik, hogy jobban védje alapvető jogait, és fokozza a demokratikus részvételt a társadalom egészében. A kezdeményezés összhangban van az uniós adatvédelmi jogszabályokkal.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Az EUMSZ 20. cikke létrehozza az uniós polgárságot. Az EUMSZ 20. cikke (2) bekezdésének b) pontja és 22. cikkének (1) bekezdése, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 40. cikke értelmében az uniós polgárok választásra jogosultak és választhatók a lakóhelyük szerinti tagállam helyhatósági választásain, ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai. Az EUMSZ 22. cikke úgy rendelkezik, hogy e jog gyakorlására részletes szabályok vonatkoznak, és ezeket a Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangú határozattal fogadja el.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A mobilis uniós polgárokat a lakóhelyük szerinti tagállam helyhatósági választásain megillető aktív és passzív választójog az uniós polgárság jogállásához kapcsolódó, az Európai Unió működéséről szóló szerződés második részében rögzített jogok részét képezi. A Szerződés 22. cikkének (1) bekezdése kifejezetten úgy rendelkezik, hogy a Tanács részletes szabályok elfogadásával biztosítja e jog hatékony gyakorlását valamennyi tagállamban. E szabályok meghatározására először a 94/80/EK irányelv elfogadásával került sor.

² A Tanács 93/109/EK irányelve (1993. december 6.) az állampolgárságtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának az európai parlamenti választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról.

³ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2021_commission_work_programme_annexes_en.pdf

⁴ [EUR-Lex – 32018R1724 – HU – EUR-Lex \(europa.eu\).](https://eur-lex.europa.eu/lexUri.do?uri=CELEX:32018R1724:HU:EUR-Lex)

⁵ [EUR-Lex – 52021DC0101 – HU – EUR-Lex \(europa.eu\).](https://eur-lex.europa.eu/lexUri.do?uri=CELEX:52021DC0101:HU:EUR-Lex)

⁶ Lásd még a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményt, amelynek az EU és a tagállamok részes felei.

⁷ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az európai demokráciára vonatkozó cselekvési tervről, COM(2020) 790 final.

A 94/80/EK irányelv átdolgozása, valamint az abban foglalt közös normák és eljárások felülvizsgálata és naprakésszé tétele uniós szintű fellépést tesz szükségessé.

- **Arányosság**

A javasolt, célzott intézkedések nem lépik túl az európai demokrácia fejlesztésére és megerősítésére vonatkozó hosszú távú célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket. Javítják és pontosítják a mobilis uniós polgárok Szerződések által biztosított választójogának gyakorlását szabályozó keretrendszert. A javaslat tehát megfelel az arányosság elvének.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A tanácsi irányelv már szilárd normarendszert határozott meg a választójog mobilis uniós polgárok általi gyakorlására vonatkozó normák és eljárások tekintetében. E javaslat célja az említett tanácsi irányelv célzott módosítása a tagállamok és a polgárok által tapasztalt hiányosságok és akadályok kezelése érdekében. Tekintettel arra, hogy a naprakésszé tétel érdekében ki kell igazítani a nyelvhasználatot, az elavult hivatkozásokat és rendelkezéseket, helyénvaló a tanácsi irányelv átdolgozása. Mivel ez a javaslat a tanácsi irányelv átdolgozására irányul, az azonos típusú jogi eszköz a legmegfelelőbb.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Tekintettel a Bizottság által már korábban kiadott jelentésekre, az „értékeléssel indítás” elvétől való eltérés alkalmazására került sor. A bizonyítékok egyértelműen azt mutatják, hogy szükség van a 94/80/EK irányelv naprakésszé tételére⁸, és ez elegendő ahhoz, hogy az értékelési lépés teljesüljön minősüljön. Végül pedig a hatásvizsgálat alátámasztására készített külső tanulmány a meglévő jogi keret értékelésének elemeit is tartalmazza⁹.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

E javaslat előkészítése során a Bizottság szoros párbeszédet és konzultációkat folytatott az érdekelt partnerekkel.

---

⁸ Jelentés az aktív és passzív választójogok a helyhatósági választásokon történő gyakorlásáról szóló 94/80/EK irányelv alkalmazásáról (COM/2018/044 final); 2017. évi jelentés az uniós polgárságról (COM(2017) 30 final); Jelentés az állampolgárságtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának a helyhatósági választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 94/80/EK irányelv alkalmazásáról (COM(2012) 99 final). Az irányelvet az Unióhoz való csatlakozási okmányokat követően szükséges módosítások végrehajtása érdekében négy alkalommal is módosították (az 1996. május 13-i 96/30/EK tanácsi irányelv, a 2006. november 20-i 2006/106/EK tanácsi irányelv, a 2012. július 19-i bizottsági végrehajtási határozat, valamint a 2013. május 13-i 2013/19/EU tanácsi irányelv révén).

⁹ A mobilis uniós polgároknak az európai parlamenti választásokon és az európai helyhatósági választásokon való széles körű és inkluzív részvételének támogatására irányuló lehetséges uniós szakpolitikai kezdeményezés hatásvizsgálata elkészítésének támogatása céljából 2021-ben készült tanulmány <https://ec.europa.eu/info/files/study-preparation-impact-assessment-electoral-directives> és annak mellékletei <https://ec.europa.eu/info/files/annexes-study-preparation-impact-assessment-electoral-directives>

A javaslat többek között a polgárokkal, nem kormányzati szervezetekkel, valamint helyi és regionális önkormányzatokkal folytatott nyilvános konzultáción¹⁰, releváns, többek között az uniós polgársághoz fűződő jogokkal foglalkozó tudományos szakemberek hálózata által készített tanulmányokon¹¹, valamint a javaslatot megelőzően végzett hatásvizsgálat támogatására készített külső tanulmány¹² eredményein alapul. Emellett a mobilis uniós polgároktól¹³, az európai választási együttműködési hálózattól¹⁴ és a választási ügyekkel foglalkozó szakértői csoporttól is érkeztek ehhez kapcsolódó visszajelzések. Ezt kiegészítették a Jogok, egyenlőség és polgárság program¹⁵, valamint az Európa a polgárokért program¹⁶ keretében finanszírozott releváns projektekből levont következtetések, valamint az uniós polgárok által a Bizottságnak és az Európai Parlamentnek küldött közvetlen visszajelzések.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Releváns információkat biztosítottak mindenekelőtt a Bizottság választási ügyekkel foglalkozó szakértői csoportjával¹⁷ és az európai választási együttműködési hálózat¹⁸ keretében folytatott szakértői konzultációk.

Az európai választási együttműködési hálózat és a választási ügyekkel foglalkozó szakértői csoport két együttes ülésére 2021. január 28-án, illetve és 2021. június 10-én került sor. Az említett üléseken megvitattott kérdéseket a korábbi üléseken már nagyrészt megvitatták

- **Hatásvizsgálat**

A javaslatot hatásvizsgálat kísérte (SWD(2021) 357). Tekintettel arra, hogy a 94/80/EK tanácsi irányelv és a 93/109/EK tanácsi irányelv között mind a fő kedvezményezettek (mobilis uniós polgárok), mind a biztosított jogok, valamint a tagállamokra vonatkozó,

---

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12684-Inclusive-EUParliament-elections-supporting-EU-citizens-right-to-vote-and-stand-as-candidates-in-another-EU-country/public-consultation_hu

¹¹ „A mobilis uniós polgárok politikai részvétele – Észrevételek az Ausztria, Belgium, Bulgária, Németország, Görögország, Magyarország, Írország és Lengyelország tekintetében végzett kísérleti tanulmányok alapján”.

¹² A mobilis uniós polgároknak az európai parlamenti választásokon és az európai helyhatósági választásokon való széles körű és inkluzív részvételének támogatására irányuló lehetséges uniós szakpolitikai kezdeményezés hatásvizsgálata elkészítésének támogatása céljából 2021-ben készült tanulmány <https://ec.europa.eu/info/files/study-preparation-impact-assessment-electoral-directives> és annak mellékletei <https://ec.europa.eu/info/files/annexes-study-preparation-impact-assessment-electoral-directives>

¹³ A tanulmány alátámasztása érdekében célzott online felmérést végeztünk a mobilis uniós polgárok körében a mobilis uniós polgárok által a lakóhelyük szerinti tagállamban való politikai részvétel terén szerzett tapasztalatok, valamint a részvételüket befolyásoló különböző tényezők értékelése céljából.

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/files/terms-reference-european-cooperation-network-elections_en.

¹⁵ https://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2014-2020/rec/index_en.htm .

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/departments/justice-and-consumers/justice-and-consumers-funding-tenders/funding-programmes/previous-programmes-2014-2020/europe-citizens-efc_hu .

¹⁷ A választási ügyekkel foglalkozó szakértői csoportot 2005-ben hozták létre. Feladatai a következők: szoros együttműködés kialakítása a tagállami szervek és a Bizottság között a választásokkal kapcsolatos kérdésekkel kapcsolatban; segítségnyújtás a Bizottságnak a választójog uniós és tagállami helyzetére vonatkozó tájékoztatás és szakvélemény révén; valamint az információk, a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréjének megkönnyítése ezen a területen. Részletesebben lásd itt: [A bizottsági szakértői csoportok és más hasonló testületek nyilvánartartása \(europa.eu\)](#)

¹⁸ Az európai választási együttműködési hálózat 2019-ben alakult meg. A választási ügyekért felelős tagállami hatóságok képviselőit fogja össze, és fórumot biztosít a konkrét és gyakorlati eszmecserékhez a szabad és tisztességes választások biztosítása szempontjából fontos témákban, ideértve az adatvédelmet, a kiberbiztonságot, az átláthatóságot és a tájékoztatást. Részletesebben lásd itt: [European cooperation network on elections | European Commission \(europa.eu\)](#)

kapcsolódó követelmények tekintetében számos hasonlóság van, a továbbfejlesztésükre és működésük javítására kínálgó lehetőségek értékelésére egyetlen dokumentumban került sor. A Szabályozói Ellenőrzési Testület kedvező véleményt adott a hatásvizsgálatról (SEC(2021) 576).

A hatásvizsgálat két alternatív szakpolitikai lehetőséget vizsgált meg az azonosított problémák kezelésére. A szakpolitikai lehetőségek számos olyan lehetséges intézkedést mutatnak be, amelyek a választójog gyakorlásának javítását célozzák. Ezek a szakpolitikai lehetőségek a tájékoztatást és a fokozott igazgatási együttműködést támogató „puha”, nem jogalkotási intézkedésektől a mobilis uniós polgárok névjegyzékbe vételének eljárásaira és a választói névjegyzékből való törléssel kapcsolatos gyakorlatok megelőzésére vonatkozó közös normák meghatározásáig terjednek.

Az 1. lehetőség célzott jogalkotási módosításokat és „puha” intézkedéseket tartalmaz. A cél a tanácsi irányelv meglévő rendelkezéseinek megszilárdítása és pontosítása.

A 2. lehetőség kiterjedt jogalkotási beavatkozást irányoz elő. Az irányelv alapját képező megkülönböztetésmentesség elvének tiszteletben tartása mellett a második szakpolitikai lehetőség célja az irányelv átfogó reformja, például a névjegyzékbe vétel határidejére vonatkozó jogi követelmények meghatározásával.

A Bizottság megvizsgálta a lehetőségeket, figyelembe véve eredményességüket, hatékonyságukat, a többi uniós szakpolitikával való koherenciájukat, valamint a szubszidiaritást és az arányosságot.

Az összes tervezett célkitűzés elérése szempontjából a 2. lehetőség tekinthető a legeredményesebb megoldásnak. A hatékonyság, a koherencia, a szubszidiaritás és az arányosság érdekében azonban az 1. alternatíva az előnyben részesített lehetőség.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A javaslat bizonyos költségekkel jár a tagállamok és az uniós közigazgatások számára az együttműködés fokozásából adódóan, de a harmonizált folyamatoknak köszönhetően várhatóan hatékonyságnöveléshez is vezet a hatóságoknál. Emellett egyes tagállamok már rendelkeznek olyan rendszerekkel, amelyek megfelelnek az előnyben részesített opcióban előirányzott kötelezettségeknek, és így ők nem viselnének jelentős többletköltségeket.

A javaslat egyszerűsíti a mobilis uniós polgárok számára a névjegyzékbe vétel eljárásait, amelyek ahhoz szükségesek, hogy gyakorolják aktív és passzív választójogukat a helyhatósági választásokon.

A javaslat vonatkozásában nem merültek fel olyan negatív hatások, amelyek a mobilis uniós polgároknak a fogadó tagállamban való fokozottabb integrációjából és demokratikus részvételéből erednének. A névjegyzékbe vételre vonatkozó követelmények egyszerűsítése, valamint a mobilis uniós polgárok szavazással kapcsolatos tájékoztatásának és tudatosságának javítása elősegíti a szabad mozgást és az integrációt.

A javaslat előirányozza, hogy a mobilis uniós polgárok ugyanolyan feltételekkel férhessenek hozzá a távszavazási és elektronikus szavazási lehetőségekhez, mint az adott tagállam állampolgárai. A távszavazási lehetőségek megkönnyítik a mobilis uniós polgárok választási részvételét.

- **Alapjogok**

Az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikke rögzíti a következőket: „Az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában”.

Az EUSZ 10. cikkének (1), illetve (2) bekezdése kimondja, hogy „Az Unió működése a képviseleti demokrácián alapul” és „Az Unió szintjén a polgárok közvetlen képvisellete az Európai Parlamentben valósul meg”.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 26. cikke megállapítja, hogy az Unió elismeri és tiszteletben tartja a fogyatékkal élő személyek jogát az önállóságuk, társadalmi és foglalkozási beilleszkedésük, valamint a közösség életében való részvételük biztosítását célzó intézkedésekre.

Ez a javaslat e rendelkezések célkitűzéseit követi, ezért összhangban van az Európai Unió Alapjogi Chartájában biztosított alapvető jogokkal, és érvényre juttatja azokat.

Ez a javaslat megerősíti az uniós polgárok szabad mozgását (a Charta 45. cikke). Támogatja továbbá, hogy a mobilis uniós polgárok a fogadó tagállam állampolgáraival azonos feltételek mellett férhessenek hozzá a szavazási eljárásokhoz. Emellett megerősíti a helyhatósági választásokon az aktív és passzív választójogot (a Charta 40. cikke), valamint a megfelelő ügyintézéshez való jogot (41. cikk).

4. KÖLTSÉGVETÉSI HATÁSOK

Ez a javaslat nem ró az Unióra pénzügyi vagy igazgatási terhet. Tehát nincs hatással az uniós költségvetésre.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A tagállamoknak hatályba kell léptetniük azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a tanácsi irányelvnek a hatálybalépésétől számított két éven belül megfeleljenek. A tagállamok a hatálybalépéstől számított három éven belül, azt követően pedig négyévente jelentést tesznek a Bizottságnak az irányelv alkalmazásáról. A jelentés a választópolgárok és jelöltek helyhatósági választásokon való részvételére vonatkozó statisztikai adatokat, valamint az e tekintetben hozott intézkedések összefoglalását tartalmazza. A Bizottság a hatálybalépéstől számított öt éven belül, azt követően pedig ötévente jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé a tanácsi irányelv alkalmazásáról.

A mobilis uniós polgárok választásokon való részvételére vonatkozó bizottsági szakpolitikák szinergiájának és következetességének biztosítása érdekében a Bizottság az európai parlamenti választásokról szóló irányelv alkalmazásának értékelésével egyidejűleg végzi el az értékelést ezen irányelv alkalmazásáról. Emellett az értékelés fel fogja használni a tagállamok jelentéseiből és az európai választási együttműködési hálózat üléseiről származó információkat. Tehát a Bizottság ezen irányelv hatálybalépését követően a következő két európai parlamenti választást követő két éven belül megvizsgálja az irányelv alkalmazását, és értékelési jelentést készít az irányelv célkitűzéseinek elérése tekintetében elért eredményekről.

- **Magyarázó dokumentumok**

A Bíróság 2019. július 8-i ítéletében¹⁹ és ezt követő ítélkezési gyakorlatában²⁰ egyértelművé tette, hogy a tagállami átültető intézkedések Bizottságnak való bejelentése során a tagállamoknak kellően egyértelmű és pontos információval kell szolgálniuk, és az irányelv

¹⁹ Bizottság kontra Belgium, C-543/17.

²⁰ Lásd a C-549/18. sz. Bizottság kontra Románia ügyben és a C-550/18. sz. Bizottság kontra Írország ügyben hozott ítéletet.

valamennyi rendelkezésére vonatkozóan meg kell adniuk, hogy mely tagállami rendelkezés(ek) biztosítják az átültetését.

• **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Csak az irányelv azon rendelkezéseire fűzünk magyarázatot, amelyek módosítását javasoljuk.

1. A mobilis uniós polgárok választási információkhoz való hozzáférése érdekében a 12. cikk szigorúbb követelményeket állapít meg a mobilis uniós polgároknak nyújtandó, választással kapcsolatos tájékoztatására vonatkozóan. A javaslat előírja a tagállamok számára, hogy jelöljenek ki olyan hatóságokat, amelyek proaktív módon tájékoztatják a területükön tartózkodó mobilis uniós polgárokat az önkormányzati választásokon választópolgárként vagy jelöltként való névjegyzékbe vétel feltételeiről és részletes szabályairól, azelőtt és azt követően, hogy választási célokból vagy a 2004/38/EK irányelvben meghatározott célból névjegyzékbe vennék őket. Ennek keretében sor kerülhet információszolgáltatásra, a kommunikációs eszközök alkalmazását pedig hozzáigazíthatják a választópolgárok konkrét csoportjaihoz, például a fiatal választókhoz.

Annak érdekében, hogy a mobilis uniós polgárok jobban megismerjék és megértsék a helyhatósági választásokon való névjegyzékbe vételre és részvételre vonatkozó eljárásokat és gyakorlatokat, ugyanez a cikk előírja a tagállamok által kijelölt hatóságok számára, hogy tájékoztassák a választópolgárként vagy jelöltként névjegyzékbe vett mobilis uniós polgárokat a következőkről:

- a) névjegyzékbe vételük helyzete;
- b) amint ismertté válik, a választás időpontja, valamint a szavazás módja és helye;
- c) a választópolgárok és a jelöltek jogaira és kötelezettségeire vonatkozó releváns szabályok, beleértve a tilalmakat és összeférhetlenségeket, valamint a választási szabályok megsértése miatti szankciókat;
- d) azok az eszközök, amelyek segítségével további információkhoz lehet jutni a választások megszervezésére vonatkozóan, beleértve a jelöltek jegyzékét is.

Az (EU) 2018/1724 rendelet értelmében a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a felhasználók a tagállami weboldalakon könnyen hozzáférhessenek az önkormányzati választásokon való részvételre vonatkozó felhasználóbarát, naprakész, pontos és kellőképpen átfogó információkhoz. A tagállamok különböző kommunikációs eszközöket és csatornákat használnak. Ezért az egységesség biztosítása érdekében a kezdeményezés ennek megfelelően előírja az (EU) 2018/1724 rendeletben meghatározott minőségi követelmények kiterjesztését a tagállamok által a mobilis uniós polgárok számára közvetlenül és egyénre szólóan nyújtott hivatalos választási tájékoztatásra is.

A lakóhely szerinti tagállam hivatalos nyelvének használata mellett a tájékoztatást olyan hivatalos uniós nyelven is közölni kell, amelyet a területén tartózkodó lehető legtöbb uniós polgár széles körben megért. A tagállamok támaszkodhatnak a Your Europe portálra. A mobilis uniós polgárok választópolgárként és jelöltként történő névjegyzékbe vétele céljából benyújtandó adatokkal kapcsolatos módosítások a kapcsolattartási adatok bevezetése mellett azt is lehetővé teszik, hogy a tagállamok elektronikus csatornákat használjanak az információk közvetlen közlésére. Az inkluzív választási részvétel biztosítása érdekében a kezdeményezés akadálymentességi követelményeket is meghatároz a fogyatékossgal élő személyek és az idősebb polgárok számára nyújtott tájékoztatás tekintetében, amihez az ENSZ Fogyatékossgal Élő Személyek Jogainak Bizottsága által a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 21. és 29. cikkével kapcsolatban tett általános észrevételek jelentettek inspirációt.

2. A mobilis uniós polgárok előtt álló adminisztratív akadályok csökkentése érdekében a kezdeményezés (8. és 9. cikk) a II. és III. mellékletben szereplő egységes mintákat hoz létre a

hivatalos nyilatkozatokhoz, amelyeket a mobilis uniós polgároknak be kell nyújtaniuk ahhoz, hogy választópolgárként és jelöltként névjegyzékbe vegyék őket. Az adatok köre kapcsolattartási adatokkal egészül ki, ami lehetővé teszi, hogy a tagállamok eleget tegyenek tájékoztatási kötelezettségüknek. Mivel az irányelv mellékletei kihirdetésre kerülnek az Európai Unió Hivatalos Lapjában, azok a polgárok és a nemzeti hatóságok számára egyaránt elérhetőek lesznek az EU valamennyi hivatalos nyelvén.

3. A javaslat (a 8. cikk (5) bekezdése) korlátozza annak az intézkedésnek a hatókörét, amelynek értelmében a mobilis uniós polgárokat felveszik a fogadó tagállam választói névjegyzékébe, megakadályozva azt, hogy kizárólag ezen az alapon töröljék őket a honosság szerinti tagállam választói névjegyzékéből.

4. A 14. cikk előírja tagállami végrehajtás rendszeres nyomon követését és az arra vonatkozó jelentéstételt. A jelentések tartalmazzák a 3. cikk szerinti választópolgárok és jelöltek helyhatósági választásokon való részvételére vonatkozó releváns statisztikai adatokat, valamint az e tekintetben hozott intézkedések összefoglalását. Ez lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy megvizsgálja a tagállamok által alkalmazott módszerek hatékonyságát, és azok javítására szolgáló alternatívákat ajánljon. A 16. cikk előírja, hogy 2029. évi európai parlamenti választásokat követő két éven belül értékelni kell az irányelv alkalmazását.

5. A 2., 8. és 9. cikk felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak biztosítása érdekében, hogy az alapszintű helyi közigazgatási egységek jegyzéke naprakész maradjon, és hogy a mobilis uniós polgárok által választóként vagy jelöltként történő névjegyzékbe vételükkor benyújtandó hivatalos nyilatkozatok mintái továbbra is releváns adatokat tartalmazzanak. A 16. cikk az EUMSZ 290. cikkével összhangban meghatározza a felhatalmazás korlátait.

6. A megkülönböztetésmentesség elvével összhangban a 10. cikk előírja a tagállamok számára, hogy biztosítsanak hozzáférést a mobilis uniós polgárok számára az előzetes szavazás, a postai szavazás, az elektronikus és az internetes szavazás ugyanazon eszközeihez, mint amelyek saját állampolgáraik rendelkezésére állnak a helyhatósági választásokon.

7. A javaslat törli a „hivatalból” kifejezést a 8. cikk (3) bekezdéséből, összhangban az általános adatvédelmi rendeletnek az automatizált döntéshozatal korlátozására vonatkozó rendelkezéseivel. Emellett annak érdekében, hogy a mobilis uniós polgárok az állampolgárokkal azonos feltételek mellett férjenek hozzá az információkhoz, a tagállamok kötelesek értesíteni őket a választói névjegyzékéből való törlésükről, ha saját állampolgáraik tekintetében is kötelesek ezt megtenni.

8. Jelenleg a honosság szerinti tagállamoknak lehetőségük van arra, hogy az állampolgársággal nem rendelkező jelölteket arra kötelezzék, hogy a választási előtt vagy után mutassanak be egy, a passzív választójogukra vonatkozó igazolást. Ez az igazolás akkor kérhető, amennyiben kételyek merülnek fel azon nyilatkozat tartamát illetően, amelyben ezek a jelöltek azt állítják, hogy a honosság szerinti tagállamukban nem fosztották meg őket az említett joguktól, valamint minden olyan esetben, amikor a nemzeti jogszabályok így rendelkeznek.

Mivel az ilyen nyilatkozattételi kötelezettség önmagában visszatartó erővel bír attól, hogy passzív választójoggal nem rendelkező személy jelöltként induljon, e kezdeményezés célja annak a lehetőségnek a megszüntetése, hogy általánosan kötelezzenek valamennyi állampolgársággal nem rendelkező uniós jelöltet a fent említett igazolás benyújtására. A javaslat ugyanakkor lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a nyilatkozat hitelességének eseti értékelése alapján kérjék a szóban forgó igazolást.

9. Ugyancsak a mobilis uniós polgárok tudatosságának fokozása céljából a javaslat az 11. cikk (1) bekezdésének módosítását is előírja, arra kötelezve a tagállamokat, hogy világos és egyszerű nyelvezetet használjanak, amikor tájékoztatják a mobilis uniós polgárokat névjegyzékbe vételül helyzetéről. Egyértelművé teszi továbbá a tagállamok kötelezettségének terjedelmét azáltal, hogy a „határoz” kifejezést a „határozatot hoz” kifejezéssel váltja fel. A

javaslat az új 11. cikk keretében biztosítja az irányelv 3. cikke szerinti választópolgárok és jelöltek számára azt a jogot, hogy a fogadó tagállam állampolgáira vonatkozóhoz hasonló feltételek mellett kijavíthassák a választói névjegyzékben vagy a jelöltek jegyzékében szereplő következtlenéseket vagy hibákat.

10. A javaslat az elavult nyelvhasználat és hivatkozások (3. cikk a) pontja, 7. cikk (1) bekezdése, 8. cikk (2) bekezdése és 9. cikk (1) bekezdése) kiigazítását is előirányozza oly módon, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződést az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel váltja fel, valamint a nemek szempontjából semleges nyelvhasználatot alkalmaz.

11. Az alapszintű helyhatósági egységek jegyzékének módosításai a tagállamoktól kapott értesítéseket és az Egyesült Királyságnak az Európai Unióból való kilépését tükrözik.

12. A 17. cikk rendelkezik az irányelv nemzeti jogba való átültetésére vonatkozó intézkedésekről.

Javaslat

A TANÁCS IRÁNYELVE

az állampolgárságtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának a helyhatósági választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (átdolgozás)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az ~~Európai Közösséget létrehozó~~ Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak ~~86.~~ 22. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Parlament véleményére,

különleges jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

↓ új szöveg

- (1) A 94/80/EK tanácsi irányelv¹ számos tekintetben módosításra szorul. Az irányelvet az áttekinthetőség érdekében célszerű átdolgozni.
- (2) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 20. cikke (2) bekezdésének b) pontja és 22. cikkének (1) bekezdése az állampolgárságtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok számára ugyanolyan feltételekkel biztosítja az aktív és passzív választójogot a lakóhelyük szerinti tagállam helyhatósági választásain, mint a fogadó tagállam állampolgárainak. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: a Charta) 40. cikke is megerősíti ezt a jogot, amely konkrétan érvényre juttatja az egyenlőség elvét és a 21. cikkbe foglalt állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalmát. E jog egyben az EUMSZ 20. cikke (2) bekezdésének a) pontjában, 21. cikkében és a Charta 45. cikkében rögzített szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog következménye is.
- (3) Az állampolgárságtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának a helyhatósági választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályokat a 94/80/EK tanácsi irányelv határozza meg.

¹ A Tanács 94/80/EK irányelve (1994. december 19.) az állampolgárságtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának a helyhatósági választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 368., 1994.12.31., 38. o.).

- (4) Az uniós polgárságról szóló 2020. évi jelentésben² a Bizottság hangsúlyozta, hogy frissíteni, pontosítani és erősíteni kell a helyhatósági választásokon való aktív és passzív választójog gyakorlására vonatkozó szabályokat annak biztosítása érdekében, hogy a szabályok a mobilis uniós polgárok széles körű és inkluzív részvételét szolgálják. Figyelembe véve továbbá az irányelv egymást követő választások során történő alkalmazása során szerzett tapasztalatokat, valamint szem előtt tartva a Szerződések módosításaival bevezetett változtatásokat, az említett irányelv több rendelkezését naprakésszé kell tenni.
- (5) A helyhatósági választásokhoz kapcsolódó választási eljárás az érintett tagállamok hatáskörébe tartozik, amelyek azokat saját hagyományaikat szem előtt tartva, valamint a nemzetközi és európai normáknak megfelelően szervezik meg. A Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányával, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezményével összhangban a tagállamoknak nem csupán el kell ismerniük és tiszteletben kell tartaniuk az uniós polgárok aktív és passzív választójogát, hanem meg is kell könnyíteniük választójoguk gyakorlását a választási részvételük útjában álló lehető legtöbb akadály megszüntetésével.
- (6) Annak érdekében, hogy azok az uniós polgárok, akik olyan tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, amelynek nem állampolgárai (a továbbiakban: állampolgársággal nem rendelkező uniós polgárok), a helyhatósági választásokon ugyanolyan feltételek mellett gyakorolhassák aktív és passzív választójogukat, mint a fogadó tagállam állampolgárai, tisztázni kell az e választásokon való nyilvántartásba vételre és az azokon való részvételre irányadó feltételeket az állampolgárok és az állampolgársággal nem rendelkező uniós polgárok közötti egyenlő bánásmód biztosítása érdekében. Mindenekelőtt a lakóhelyük szerinti tagállam helyhatósági választásain aktív és passzív választójogukkal élni kívánó uniós polgárokat egyenlő bánásmódban kell részesíteni a választójog gyakorlásának feltételeként teljesítendő tartózkodási időtartamok és az e feltétel teljesítését igazoló bizonyítékok tekintetében.
- (7) Ezenfelül az állampolgársággal nem rendelkező uniós polgároktól nem lehet megkívánni, hogy aktív vagy passzív választójoguknak a helyhatósági választásokon való gyakorlása érdekében bármely különleges feltételeknek megfeleljenek, kivéve ha kivételes esetben az állampolgárookra és az állampolgársággal nem rendelkezőkre vonatkozó különböző elbánás az utóbbiak sajátos, az előzőektől őket megkülönböztető körülményeivel igazolható.

↓ 94/80/EK, (1)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)

~~mivel az Európai Unióról szóló szerződés új szakaszt jelent az Európa népei közötti egyre szorosabb egység létrehozásának folyamatában; mivel az unió egyik feladata, hogy koherens és szolidáris módon szervezze a tagállamok népei közötti kapcsolatokat; mivel az unió alapvető céljai közé tartozik a tagállamok állampolgárai jogainak és érdekeinek fokozott védelme az uniós polgárság bevezetése útján;~~

² Az uniós polgárságról szóló 2020. évi jelentés A polgárok felhatalmazása és jogaik védelme, COM(2020) 730 final.

↓ 94/80/EK, (2)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

~~mivel ebből a célból az Európai Unióról szóló szerződés II. címe a tagállamok minden állampolgára számára bevezeti az uniós polgárságot, és ezen az alapon ezeknek az állampolgároknak számos jogot biztosít;~~

↓ 94/80/EK, (3)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

~~mivel az Európai Közösséget létrehozó szerződés 8b. cikke (1) bekezdésében foglalt, a helyhatósági választásokra vonatkozó aktív és passzív választójog a belföldi és külföldi uniós polgárok közötti egyenlőség elve és a megkülönböztetés tilalma alkalmazásának példája és a Szerződés 8a. cikkében rögzített szabad mozgás és tartózkodás jogának szükségszerű következménye;~~

↓ 94/80/EK, (4)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

~~mivel a Szerződés 8b. cikkének (1) bekezdése nem feltételezi a tagállamok választási rendszereinek teljes harmonizálását; mivel a szabályozás alapvetően az aktív és passzív választójog gyakorlásához a legtöbb tagállamban jelenleg megkívánt saját állampolgárság feltételének eltörlését célozza; mivel továbbá figyelembe kívánja venni a Szerződés 3b. cikkének harmadik bekezdésében meghatározott arányosság elvét, a vonatkozó közösségi jogszabályok tartalma ezen a területen nem terjedhet túl azon, mint ami a Szerződés 8b. cikke (1) bekezdésében foglalt célok eléréséhez szükséges;~~

↓ 94/80/EK, (5)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

~~mivel a Szerződés 8b. cikke (1) bekezdésének az a célkitűzése, hogy az adott államban az unió minden polgárának ugyanolyan feltételekkel biztosítsa a helyhatósági választásokon az aktív és passzív választójogot, akár annak a tagállamnak az állampolgárai, ahol lakóhellyel rendelkeznek, akár nem; mivel ezért a nem állampolgárokra vonatkozó feltételeknek, beleértve az ott tartózkodás időtartamát és annak bizonyítását is, azonosaknak kell lenniük a vonatkozó tagállam állampolgáraitra vonatkozó előírásokkal, ha vannak ilyenek; mivel a nem állampolgároktól nem lehet megkívánni, hogy bármely különleges feltételeknek megfeleljenek, kivéve ha kivételes esetben az állampolgárokra és a nem állampolgárokra vonatkozó különböző elbánás az utóbbiak sajátos, az előzőektől őket megkülönböztető körülményeivel igazolható;~~

↓ 94/80/EK, (6)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)

~~mivel a Szerződés 8b. cikkének (1) bekezdése elismeri a lakóhely szerinti tagállamban a helyhatósági választásokon való aktív és passzív választójogot, ugyanakkor azonban nem törli azt a jogot, hogy az uniós polgár abban a tagállamban szavazzon vagy legyen választható, amelynek állampolgára; mivel tiszteletben kell tartani az uniós polgároknak azt a szabadságát, hogy maguk dönthessenek, részt vesznek-e a lakóhely szerinti tagállam helyhatósági választásain; mivel helyes, hogy ebben az esetben az ilyen polgárok kifejezhetik kívánságukat, hogy ott éljenek választójogukkal; mivel lehet olyan rendelkezést hozni, hogy ezen polgárokat hivatalból felvegyék a választói névjegyzékbe azokban a tagállamokban, ahol a szavazás nem kötelező;~~

↓ 94/80/EK, (7)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)

~~mivel a különböző tagállamok helyhatóságai különböző politikai és jogi hagyományokat tükröznek és a struktúrák sokfélesége jellemzi őket; mivel a „helyhatósági választás” kifejezés nem ugyanazt jelenti az összes tagállamban; mivel ezért ennek az irányelvnek a tárgyát a kifejezés meghatározásával tisztázni kell; mivel a helyhatósági választások az alapszintű helyhatósági egységek és azok alegységei szintjén közvetlen és általános választójog alapján tartott választások; mivel a kifejezés egyaránt vonatkozik a helyhatósági képviselő testületek és a helyhatósági végrehajtó szerv tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő megválasztására;~~

↓ új szöveg

- (8) Annak megkönnyítése érdekében, hogy az uniós polgárok a lakóhelyük szerinti országban gyakorolhassák aktív és passzív választójogukat, e polgárokat a szavazás napja előtt kellő időben fel kell venni a választói névjegyzékbe. A névjegyzékbe való felvételre vonatkozó formai követelményeknek a lehető legegyszerűbbeknek kell lenniük. Elegendő, ha az érintett uniós polgárok érvényes személyazonosító igazolványt és hivatalos nyilatkozatot mutatnak be, amely tartalmazza a választásokon való részvételi jogosultságukat igazoló elemeket. A névjegyzékbe vételt követően az állampolgársággal nem rendelkező uniós polgároknak ugyanolyan feltételek mellett kell a választói névjegyzékben maradniuk, mint az érintett tagállam állampolgárságával rendelkező uniós polgároknak, mindaddig, amíg megfelelnek a választójog gyakorlásához szükséges feltételeknek. Ezen túlmenően az uniós polgároknak az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátaniuk a kapcsolattartási adataikat, hogy e hatóságok rendszeresen tájékoztathassák őket.
- (9) Bár a tagállamok hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy a területükön kívül lakóhellyel rendelkező állampolgárok rendelkeznek-e aktív vagy passzív választójoggal a helyhatósági választásokon, az a körülmény, hogy az állampolgársággal nem rendelkező uniós polgárokat felvették a lakóhelyük szerinti tagállam választói névjegyzékébe, önmagában véve nem indokolhatja a származásuk szerinti tagállam választói névjegyzékéből való törlésüket.

↓ 94/80/EK, (8)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

- (10) A passzív választójogból való kizárást akár a lakóhely szerinti tagállam, akár a honosság szerinti tagállam hatóságainak egyedi határozata rendelheti el. Tekintettel a választott helyhatósági tisztség viselésének politikai jelentőségére, a tagállamoknak jogosultaknak kell lenniük arra, hogy tájékoztatást kapjanak a honosság szerinti tagállamtól a honosság szerinti tagállambeli passzív választójogtól való megfosztással kapcsolatban. intézkedéseket tegyenek annak biztosítására, hogy a honosság szerinti tagállamban a passzív választójogtól megfosztott személy ne szerezhesse vissza ezt a jogát pusztán azzal, hogy egy másik tagállamban rendelkezik lakóhellyel; mivel ez a más tagállamok állampolgárságával rendelkező jelöltekre jellemző probléma súlyánál fogva indokol egy olyan rendelkezést, amelynek értelmében azok a tagállamok, amelyek ezt szükségesnek találják, az ilyen jelöltekre ne csak a lakóhely szerinti tagállamban alkalmazhassák a kizárás szabályait, hanem a honosság szerinti tagállam kizárási szabályai is vonatkozzanak rájuk; mivel az arányosság elvének figyelembevételével elegendő, ha a választójogra csak a lakóhely szerinti tagállamnak az aktív választójogból való kizárásra vonatkozó előírásait alkalmazzák;
-

↓ 94/80/EK, (9)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

- (11) Mivel az alapszintű helyhatósági egységek végrehajtó szerveinek feladatai magukban foglalhatják a közhatalom gyakorlásában való részvételt és a közérdekek védelmét, ezért a tagállamoknak képeseknek kell lenniük arra, hogy ezeket a tisztségeket az arányosság elvének maradéktalan tiszteletben tartása mellett a saját állampolgáraik számára tartsák fenn; ~~a tagállamoknak képeseknek kell lenniük az erre irányuló megfelelő intézkedések meghozatalára is; ezen intézkedések az ilyen célok eléréséhez szükségesnél jobban nem korlátozhatják más tagállamok állampolgárait passzív választójoguk gyakorlásában.~~
-

↓ 94/80/EK (10)
preambulumbekezdés

- (12) Ugyanígy lehetséges, hogy a megválasztott helyhatósági tisztségviselők részvételét az országgyűlési választásokon szintén a saját állampolgárok részére tartsák fenn.
-

↓ 94/80/EK (11)
preambulumbekezdés

- (13) Ott, ahol a tagállam jogszabályai úgy rendelkeznek, hogy a választott helyhatósági tisztség viselése összeférhetetlen más tisztségek viselésével, a tagállamoknak képeseknek kell lenniük arra, hogy ezeket az összeférhetetlenségeket a más tagállamokban viselt hasonló tisztségekre is kiterjesszék.

↓ 94/80/EK, (6)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)

- (14) ~~a Szerződés 8b. cikkének (1) bekezdése elismeri~~ ~~Az~~ állampolgársággal nem rendelkező uniós polgárokra ruházott, a lakóhely szerinti tagállamban a helyhatósági választásokon való aktív és passzív választójogot, ~~ugyanakkor azonban nem törli~~ nem helyettesíti azt a jogot, hogy az uniós polgár abban a tagállamban szavazzon vagy legyen választható, amelynek állampolgára; Ezért biztosítani kell, hogy tiszteletben ~~kell tartásának~~ az uniós polgároknak azt a szabadságát, hogy maguk dönthessenek, részt vesznek-e a lakóhely szerinti tagállam helyhatósági választásain. ~~Helyes~~ valamint , hogy ebben az esetben az ilyen polgárok ~~kifejezhetik~~ kifejezhessék kívánságukat, hogy a lakóhelyük szerinti tagállamban ~~ott~~ éljenek választójogukkal. Ezért olyan rendelkezéseket lehet hozni, hogy ~~lehet olyan rendelkezést hozni, hogy ezen polgárokat hivatalból felvegyék a választói névjegyzékbe azokban a tagállamokban~~ azok a tagállamok , ahol a szavazás nem kötelező , hivatalból felvegyék ezeket a polgárokat a választói névjegyzékbe .

↓ új szöveg

- (15) A választójoggal és a választási eljárásokkal kapcsolatos információkhoz való hozzáférés az EUMSZ 20. cikke (2) bekezdésének b) pontjában és 22. cikke (1) bekezdésében foglalt jog hatékony gyakorlásának alapvető eleme.
- (16) A választási eljárások összefüggésében a megfelelő tájékoztatás hiánya érinti a polgárokat az őket uniós polgárként megillető jogok részét képező választójoguk gyakorlása során. Hatással van továbbá arra is, hogy az illetékes hatóságok képesek-e jogaik gyakorlására és kötelezettségeik teljesítésére. Elő kell írni a tagállamok számára, hogy jelöljenek ki olyan hatóságokat, amelyeknek kifejezetten az a feladata, hogy megfelelő tájékoztatást nyújtsanak az uniós polgárok számára, az őket az EUMSZ 20. cikke (2) bekezdésének b) pontja és 22. cikkének (1) bekezdése alapján megillető jogokról, valamint a helyhatósági választásokon való részvételre és azok megszervezésére vonatkozó nemzeti szabályokról és eljárásokról. A kommunikáció hatékonysága érdekében a tájékoztatást világos és érthető módon kell nyújtani.
- (17) A választásra vonatkozó információk hozzáférhetőségének javítása érdekében ezt a tájékoztatást az Unió legalább egy másik olyan, a fogadó tagállam hivatalos nyelvétől eltérő hivatalos nyelvén is rendelkezésre kell bocsátani, amelyet a területén tartózkodó lehető legtöbb uniós polgár széles körben megért. A tagállamok területük vagy régióik meghatározott részein az Unió különböző hivatalos nyelveit használhatják, attól függően, hogy az ott tartózkodó uniós polgárok legnagyobb csoportja milyen nyelvet ért.

↓ 94/80/EK, (12)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)
⇒ új szöveg

- (18) A z ~~Szerződés~~ EUMSZ ~~8b.~~ 22. ~~cikke~~ (1) bekezdésének megfelelően az ezen irányelv általános szabályaitól való bármely eltérést csak

valamely tagállam sajátos problémái indokolhatják, ~~és annak meg kell felelnie a Charta 52. cikkében foglalt követelményeknek, azt a követelményt is beleértve, hogy az aktív és passzív választójog helyhatósági választásokon való gyakorlása csak törvény által, valamint az arányosság és a szükségesség elveinek tiszteletben tartásával korlátozható~~. ~~Ezenfelül a Charta 47. cikkének előírásai szerint~~ bármely eltérés~~nek~~, természeténél fogva, felülvizsgálat tárgyát ~~képezi~~ kell képeznie ~~;~~;

↓ 94/80/EK, (13)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

- (19) Ilyen sajátos problémák különösen olyan tagállamokban merülhetnek fel, ahol a választójogi korhatárt elért~~uniós~~, ott lakóhellyel rendelkező, de nem saját állampolgárok ~~uniós polgárok~~ aránya nagyon jelentősen meghaladja az átlagot. ~~mivel az ilyen polgároknak~~ Ahol az ilyen polgárok a választójoggal rendelkező személyek teljes számának több mint 20 %-át ~~teszik ki, indokoltak az eltérések~~. Ezeket ~~az otthagás időtartamának kritériumán alapuló eltéréseket~~ nek az eltéréseknek az otthagás időtartamának kritériumán kell alapulniuk ~~;~~.

↓ 94/80/EK, (14)
preambulumbekezdés

~~mivel az uniós polgárság célja, hogy az uniós állampolgárai jobban integrálódhassanak a lakóhelyük szerinti befogadó országban; mivel ebben az összefüggésben a Szerződés létrehozói szándékának megfelelően kerülni kell a polarizálódást a belföldi és külföldi állampolgár jelöltek listái között;~~

↓ 94/80/EK, (15)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

- (20) ~~Mivel a polarizáció veszélye különösen azokat tagállamokat érinti~~ Azoknak a tagállamoknak ~~;~~, ahol a választójogi korhatárt elért nem saját állampolgárságú uniós polgárok számaránya meghaladja az ott lakó választójogi korhatárt elért uniós polgárok 20 %-át~~;~~; ~~mivel ezért fontos, hogy ezen tagállamok~~ képesnek kell lenniük arra, hogy ~~a Szerződés 8b. cikkének~~ az EUMSZ 22. cikke (1) bekezdésének ~~;~~ megfelelően különleges rendelkezéseket állapítsanak meg a jelöltlisták összetétele tekintetében;

↓ 94/80/EK, (16)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

- (21) Figyelembe kell venni azt a tényt, hogy egyes tagállamokban az ott lakó, más tagállam állampolgárságával rendelkező személyek választójoggal rendelkeznek a tagállam nemzeti parlamentjének megválasztása során, és ~~mivel~~ következtetésképp ~~;~~ az ezen irányelvben előírt formai követelményeket következtetésképp könnyíteni lehet.

↓ 94/80/EK (17)
preambulumbekezdés

- (22) A Belga Királyságot különleges sajátosságok és egyensúlyi viszonyok jellemzik abból a tényből adódóan, hogy alkotmánya (1–4. cikk) három hivatalos nyelvről és területileg régiókra és közösségekre történő tagozódásról rendelkezik, és ennek eredményeként ezen irányelv maradéktalan alkalmazása egyes közigazgatási területeken olyan hatásokat válthat ki, amelyek szükségessé teszik annak lehetőségét, hogy e sajátosságok és egyensúlyi viszonyok figyelembevétele érdekében eltérjenek ezen irányelv rendelkezéseitől;

↓ 94/80/EK, (18)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

- (23) ⇒ A jogok gyakorlására és az ezen irányelv alkalmazására vonatkozó adatok hasznosak lehetnek annak meghatározásához, hogy mely intézkedések szükségesek ahhoz, hogy az uniós polgárok hatékonyan gyakorolhassák választójogukat. A helyhatósági választásokra vonatkozó adatgyűjtés javítása érdekében be kell vezetni a tagállami végrehajtás rendszeres nyomon követését és az arra vonatkozó jelentéstételt, amelynek statisztikai adatok mellett az állampolgársággal nem rendelkező uniós polgárok választásokon való részvételének támogatása érdekében hozott intézkedésekre vonatkozó információkat is kell tartalmaznia. ⇐ A Bizottság~~nak~~ értékelnie kell ~~az értékelni fogja az irányelv jog szerinti és gyakorlati~~ alkalmazását, beleértve az irányelv hatálybalépése óta a választók összetételében beállt változásokat is~~), (X) mivel a Bizottság ezzel kapcsolatban jelentést készít~~ és ezzel kapcsolatban jelentést kell készítenie ~~(X)~~ az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

↓ új szöveg

- (24) A Bizottságnak az irányelv hatálybalépésétől számított észszerű határidőn belül saját értékelést kell végeznie annak alkalmazásáról, szoros összefüggésben az állampolgárságtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának az európai parlamenti választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1993. december 6-i 93/109/EK tanácsi irányelv³ alkalmazásának értékelésével.
- (25) Az alapszintű tagállami kormányzati egységek jegyzékének naprakészen tartása érdekében, valamint azért, hogy a helyhatósági választásokon aktív és passzív választójogukkal élni kívánó, állampolgársággal nem rendelkező uniós polgárok által benyújtandó hivatalos nyilatkozatok továbbra is releváns adatokat tartalmazzanak, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az alapszintű kormányzati egységek jegyzékének és a hivatalos nyilatkozatok mintájának módosítása céljából. Különösen fontos, hogy a Bizottság az

³

A Tanács 93/109/EK³ irányelve (1993. december 6.) az állampolgárságtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának az európai parlamenti választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (átdolgozás).

előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁴ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

- (26) A tagállamok a megerősítéssel, az Unió pedig a megkötéssel⁵ kötelezettséget vállaltak arra, hogy gondoskodnak a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény betartásáról, beleértve annak a politikai és közéletben való részvételéről szóló 29. cikkét is. A fogyatékossgal élő személyek inkluzív és egyenlő választási részvételének támogatása érdekében, az állampolgárságuktól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának a helyhatósági választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályoknak megfelelően figyelembe kell venniük a fogyatékossgal élő polgárok és az idősebb polgárok szükségleteit.
- (27) Az ezen irányelv végrehajtása során kezelt személyes adatokra az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁶ és az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁷ alkalmazandó.
- (28) Ez az irányelv tiszteletben tartja a különösen a Chartában – különösen annak 21. és 40. cikkében – elismert alapvető jogokat és alapelveket. Ennek megfelelően ezen irányelvet az említett jogokkal és alapelvekkel összhangban kell végrehajtani, biztosítva többek között a személyes adatok védelméhez való jogot, a megkülönböztetésmentességhez való jogot, az aktív és passzív választójogot a helyhatósági választásokon, a mozgás és a tartózkodás szabadságát, valamint a hatékony jogorvoslathoz való jogot.
- (29) Az ezen irányelv belső jogba történő átültetésére vonatkozó kötelezettség csak azokat a rendelkezéseket érinti, amelyek a korábbi irányelvekhez képest jelentős mértékben módosultak. A változatlan rendelkezések átültetésére vonatkozó kötelezettség a korábbi irányelvekből ered.
- (30) Ez az irányelv nem érinti a IV melléklet B. részében meghatározott irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidőkkel kapcsolatos tagállami kötelezettségeket,

⁴ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

⁵ A Tanács 2010/48/EK határozata (2009. november 26.) a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek az Európai Közösség által történő megkötéséről (HL L 23., 2010.1.27., 35. o.).

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

☒ Tárgy és hatály ☒

1. Ez az irányelv megállapítja azokat a részletes szabályokat, amelyek szerint azok az uniós polgárok, akik olyan tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, amelynek nem állampolgárai, a helyhatósági választásokon aktív és passzív választójogukat gyakorolhatják.

2. Ez az irányelv nem érinti az egyes tagállamok olyan rendelkezéseit, amelyek akár az állam területén kívül lakóhellyel rendelkező saját állampolgárainak, vagy harmadik ország az államban lakóhellyel rendelkező állampolgárainak az aktív és passzív választójogát szabályozzák.

2. cikk

☒ Fogalommeghatározások ☒

1. Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) „alapszintű helyhatósági egység”: az I. mellékletben felsorolt közigazgatási egységek, amelyeknek az egyes tagállamok jogszabályai szerint közvetlen és általános választójog alapján megválasztott szerveik vannak, és amelyek hatáskörrel rendelkeznek, hogy a politikai és közigazgatási szervezet legalsó szintjén egyes helyi ügyeket saját felelősségükre intézzenek;
- b) „helyhatósági választások”: olyan közvetlen és általános választójog alapján tartott választások, amelyek arra irányulnak, hogy a képviselő-testület tagjait, és ahol ilyen van, az egyes tagállamok jogszabályai szerint az alapszintű helyhatósági egység vezetőjét és végrehajtó szervének tagjait meghatározzák;
- c) „lakóhely szerinti tagállam”: az a tagállam, amelyben egy uniós polgár lakóhellyel rendelkezik, de amelynek ☒ az uniós polgár ☒nem állampolgára;
- d) „honosság szerinti tagállam”: az a tagállam, amelynek az uniós polgár állampolgára;
- e) „választói névjegyzék”: egy adott alapszintű helyhatósági egységben vagy annak egyik szavazóköri körzetében az összes választásra jogosult személyről készített hivatalos nyilvántartás, amelyet a lakóhely szerinti tagállam választójogi jogszabályai alapján az illetékes hatóság állított össze és tart napra készen, vagy a népszerűség-nyilvántartás, amennyiben ez jelzi a választásra való jogosultságot;
- f) „referencia-időpont”: az a nap vagy azok napok, amelyen vagy amelyeken az uniós polgároknak a lakóhely szerinti tagállam joga szerint az adott államban való választásra vagy a választásokon jelöltként való részvételre vonatkozó feltételeknek eleget kell tenniük;

g) „hivatalos nyilatkozat”: az érintett személy által tett olyan nyilatkozat, amelynek valótlansága az alkalmazandó nemzeti jog szerint büntetést vonhat maga után.

2. A tagállam értesíti a Bizottságot, ha a) z I. mellékletben említett bármely alapszintű helyhatósági egységet, nemzeti jogának változása következtében, az e cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett hatáskörrel rendelkező másik egység váltja fel, vagy ha a jogszabályok ilyen változása eredményeként egy ilyen egységet megszüntetnek vagy létrehoznak.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 16. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az I. mellékletnek az e bekezdés első albekezdése szerint kapott értesítésekkel összhangban történő módosítására vonatkozóan.

~~Miután a tagállam nyilatkozatot tett, hogy a személyek ezen irányelv keretében biztosított jogai nem sérülnek, a Bizottság az értesítéstől számított három hónapon belül a szükséges esetek, törlések vagy kiegészítések megtételével kiigazítja a mellékletet. Az ilyen módon felülvizsgált mellékletet a Hivatalos Lapban közzéteszik.~~

3. cikk

Az aktív és passzív választójog gyakorlására irányadó feltételek

~~Minden olyan személynek, aki a referencia-időpontban:~~ A következő személyeknek joguk van arra, hogy a lakóhelyük szerinti tagállamban a helyhatósági választásokon ennek az irányelvnek megfelelően választók és választhatók legyenek:

- a) az a személy, aki a referencia-időpontban ~~Szerződés~~ a TFEU ~~8.~~ 20. cikke (1) bekezdésének második albekezdése szerinti uniós polgár; valamint
- b) az a személy, aki a referencia-időpontban nem állampolgára a lakóhelye szerinti tagállamnak, de az aktív és passzív választójog tekintetében teljesíti mindazokat a feltételeket, amelyeket az adott állam joga saját állampolgárai számára előír.

~~joga van arra, hogy a lakóhelye szerinti tagállamban a helyhatósági választásokon ennek az irányelvnek megfelelően választó és választható legyen.~~

4. cikk

A tartózkodási időtartamra vonatkozó követelmények

1. Amennyiben az aktív vagy passzív választójog gyakorlásához a lakóhely szerinti tagállam állampolgárai számára az adott állam területén eltöltött meghatározott minimális tartózkodási időtartamot ír elő, a 3. cikkben említett értelmében aktív és passzív választójoggal rendelkező személyeket akkor tekintik úgy, hogy e feltételt teljesítették, ha egy másik tagállamban az ennek megfelelő időtartam alatt lakóhellyel rendelkeztek.

2. Ha a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai szerint a saját állampolgárok csak abban az alapszintű helyhatósági egységben választhatnak vagy választhatók, ahol a fő lakóhelyük van, a 3. cikk ~~szerinti~~ értelmében aktív vagy passzív választójoggal rendelkező személyekre ezt a feltételt szintén alkalmazni kell.

3. Az (1) bekezdés nem érinti az egyes tagállamoknak azokat a rendelkezéseit, amelyek értelmében az aktív vagy passzív választójognak az adott alapszintű helyhatósági egységben történő gyakorlását az azon egység területén ~~elköltött minimális~~ való minimális tartózkodási időtartamhoz kötik.

Az (1) bekezdés nem érinti továbbá az irányelv elfogadásának napján már hatályos nemzeti rendelkezéseket, amelyek szerint az aktív és passzív választójog gyakorlása egy minimális időtartamhoz köthető, amelyet a tagállam területének azon a részén kell tölteni, amelyhez az alapszintű helyhatósági egység tartozik.

5. cikk

A passzív választójog elvesztése

1. A lakóhely szerinti tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy ~~bármely~~ azokat az uniós polgárokat, akiket ~~uniós polgár, akik~~ a honosság szerinti tagállam ~~ük~~ joga szerint egyedi büntetőjogi vagy polgári jogi határozat alapján megfosztottak passzív választójog ~~tól~~ uktól, kizárnak e jog gyakorlásából a helyhatósági választásokon

2. Bármely uniós polgár kérelmét, amely arra irányul, hogy a lakóhelye szerinti tagállamban tartandó helyhatósági választásokon jelöltként részt vegyen, elfogadhatatlannak lehet nyilvánítani, amennyiben ez a polgár a 9. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett nyilatkozatot vagy a 9. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett igazolást nem tudja bemutatni.

3. A tagállamok kiköthetik, hogy csak a saját állampolgáraik viselhetik az alapszintű helyhatósági egység választott vezetőjének, helyettesének vagy végrehajtó szerve tagjának tisztségét, ha e személyeket azért választották meg, hogy ezeket a tisztségeket a mandátumuk időtartama alatt gyakorolják.

A tagállamok rendelkezhetnek úgy is, hogy az alapszintű helyhatósági egység vezetőjének, helyettesének vagy végrehajtó szerve tagjának tisztségét ideiglenesen és helyettesítés céljából is csak saját állampolgárai tölthetik be.

A tagállamok a Szerződésnek és a jog általános elveinek figyelembevételével alkalmas, szükséges és arányos rendelkezéseket hozhatnak annak biztosítása érdekében, hogy az első albekezdésben említett tisztségeket és a második albekezdésben említett képviseleti jogosultságokat csak saját állampolgáraik láthassák el.

4. A tagállamok előírhatják azt ~~rendelkezhetnek úgy~~ is, hogy a képviselő-testület tagjává választott uniós polgárok nem vehetnek részt sem azoknak az elektoroknak a kijelölésében, akik egy parlamenti közgyűlést választhatnak meg, sem pedig az említett testület tagjainak megválasztásában.

6. cikk

~~☒~~ Összeférhetlenség ~~☒~~

1. A 3. cikkben ~~említett~~ ~~☒~~ értelmében ~~☒~~ passzív választójoggal rendelkező személyekre ugyanazok az összeférhetlenségi szabályok vonatkoznak, mint amelyek a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai szerint az adott állam állampolgáira érvényesek.
2. A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a lakóhely szerinti tagállamban viselt választott helyhatósági tisztség összeférhetetlen más tagállamokban viselt tisztségekkel, amennyiben azok olyan tisztségek, amelyek a lakóhely szerinti tagállamban összeférhetlenséget okoznak.

II. FEJEZET

AZ AKTÍV ÉS PASSZÍV VÁLASZTÓJOG GYAKORLÁSA

7. cikk

~~☒~~ A lakóhely szerinti tagállamban való szavazás választásának szabadsága ~~☒~~

1. A 3. cikkben ~~említett választópolgár~~ ~~☒~~ feltételeinek megfelelő választópolgárok ~~☒~~ akkor ~~gyakorolhatja aktív választójogát a lakóhelye~~ ~~☒~~ gyakorolhatják aktív választójogukat a lakóhelyük ~~☒~~ szerinti tagállamban a helyhatósági választásokon, ha erre irányuló ~~akarata~~ ~~☒~~ kifejezték ~~☒~~ akaratukat kifejezték ~~☒~~.
2. Ha a lakóhely szerinti tagállamban a választásokon való részvétel kötelező, a 3. cikkben ~~említett~~ ~~☒~~ szerinti ~~☒~~ választópolgárok szintén kötelesek szavazni, amennyiben felvették őket a választói névjegyzékbe.
3. Azok a tagállamok, ahol a választásokon való részvétel nem kötelező, rendelkezhetnek úgy, hogy a 3. cikkben ~~említett~~ ~~☒~~ szerinti ~~☒~~ választópolgárokat hivatalból felveszik a választói névjegyzékbe.

8. cikk

~~☒~~ A választói névjegyzékbe való felvétel és az abból való törlés ~~☒~~

1. A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 3. cikkben ~~említett~~ ~~☒~~ szerinti ~~☒~~ választópolgárokat a szavazás napja előtt kellő időben felvegyék a választói névjegyzékbe.
2. A választói névjegyzékbe való felvételükhöz a 3. cikkben ~~említett~~ ~~☒~~ szerinti ~~☒~~ választópolgároknak ugyanazokat az okiratokat kell benyújtaniuk, mint az adott állam állampolgárainak.
A lakóhely szerinti tagállam megkívánhatja továbbá a 3. cikkben ~~említett~~ ~~☒~~ szerinti ~~☒~~ választópolgároktól, hogy érvényes személyazonosító okmányuk bemutatása mellett ~~⇒~~ a II. mellékletben foglalt mintának megfelelő hivatalos nyilatkozatot tegyenek ~~← olyan hivatalos nyilatkozatot tegyenek, amelyben megadják állampolgárságukat és a lakóhelyük szerinti tagállamban található lakcímeiket.~~
3. Azok a 3. cikkben ~~említett~~ ~~☒~~ szerinti ~~☒~~ választópolgárok, akiket a lakóhely szerinti tagállam választói névjegyzékébe felvettek, szerepelnek a névjegyzékben – ugyanolyan

feltételek szerint, mint az állampolgársággal rendelkező szavazók – mindaddig, amíg hivatalból nem törlik őket, mert már nem teljesítik az aktív választójog gyakorlásához szükséges követelményeket. ⇒ Amennyiben a tagállamok úgy rendelkeznek, hogy az állampolgárokat értesíteni kell a választói névjegyzékből való törlésükről, ezek a rendelkezések egyaránt vonatkoznak a 3. cikk szerinti választópolgárokra is. ⇐

Azokat a választópolgárokat, akiket saját kérésükre vettek fel a választói névjegyzékbe, kérelmükre törölni is lehet a névjegyzékből.

Ha az ilyen választópolgárok ugyanannak a tagállamnak egy másik alapszintű helyhatósági egységébe helyezik át lakóhelyüket, ugyanolyan feltételek szerint kerülnek felvételre ennek az egységnek a választói névjegyzékébe, mint az adott állam állampolgárságával rendelkező választópolgárok.

↓ új szöveg

4. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 16. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az e cikk (2) bekezdésében említett hivatalos nyilatkozatok mintájának formai és tartalmi módosítására vonatkozóan.

5. Az állam területén kívül lakóhellyel rendelkező saját állampolgáraik aktív és passzív választójogára vonatkozó tagállami szabályok sérelme nélkül, az a körülmény, hogy a 3. cikk szerinti választópolgárokat felvették a lakóhelyük szerinti tagállam választói névjegyzékébe, nem eredményezheti a honosság szerinti tagállam választói névjegyzékéből való törlésüket.

↓ 94/80/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

9. cikk

☒ Jelöltként való névjegyzékbe vétel ☒

1. A választáson jelöltként való ~~részvételére~~ ☒ részvételükre ☒ irányuló ~~nyilatkozatának~~ ☒ nyilatkozatuk ☒ megtételére a 3. cikkben ~~említett~~ ☒ szerinti, ☒ passzív választójoggal rendelkező ~~személynek~~ ☒ személyeknek ☒ ugyanazokat az alátámasztó okiratokat kell ~~benyújtania~~ ☒ benyújtaniuk ☒, mint azoknak a jelölteknek, akik az adott állam állampolgárai. A lakóhely szerinti tagállam megkívánhatja, hogy ☒ az érintett személy ☒ ⇒ a III. mellékletben foglalt mintának megfelelően ⇐ hivatalosan nyilatkozzon ~~állampolgárságáról és a lakóhelye szerinti tagállamban található lakcíméről.~~

2. A lakóhely szerint tagállam megkívánhatja továbbá a 3. cikkben ~~említett~~ ☒ értelmében ☒ passzív választójoggal rendelkező ~~személytől~~ ☒ személyektől ☒, hogy:

a) ~~jelöltisége~~ ☒ jelöltségük ☒ bejelentésének benyújtásakor az (1) bekezdés szerint tett hivatalos nyilatkozatában ~~nyilatkozzon~~ ☒ nyilatkozzanak ☒ arról, hogy a honosság szerinti tagállamban nem fosztották meg ☒ őket ☒ a passzív választójog ~~tól~~ ☒ uktól ☒;

b) amennyiben kételyek merülnek fel az a) pontban említett nyilatkozat tartamát illetően, ~~vagy amikor a tagállam jogszabályai ezt megkívánják,~~ a választások előtt vagy után ~~mutasson be~~ ☒ mutassanak be ☒ egy, a honosság szerinti tagállam illetékes közigazgatási hatóságától származó olyan igazolást, amely tanúsítja, hogy abban a tagállamban nem fosztották meg ~~passzív választójogától~~ ☒ őket passzív

választójoguktól , illetve hogy a választójogtól való ilyen megfosztásról az említett hatóságnak nincs tudomása;

c) mutasson~~anak~~ be egy érvényes személyazonosító okmányt;

d) az (1) bekezdés szerinti hivatalos nyilatkozatban nyilatkozzon nyilatkozzanak arról, hogy nem visel~~nek~~ a 6. cikk (2) bekezdése értelmében összeférhetetlen tisztséget;

e) adott esetben adja adják meg a honosság szerinti tagállamban található utolsó lakóhely~~et~~ lakóhelyüket .

↓ új szöveg

3. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 16. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az e cikk (1) bekezdésében említett hivatalos nyilatkozatok mintájának formai és tartalmi módosítására vonatkozóan.

10. cikk

Különleges szavazási módok

Azok a tagállamok, amelyek lehetővé teszik az állampolgárok számára, hogy a helyhatósági választásokon előzetes szavazással, levélszavazással, elektronikus és internetes szavazással szavazzanak, gondoskodnak arról, hogy ezek a szavazási módok a 3. cikk szerinti választópolgárok számára azonos feltételek mellett is rendelkezésre álljanak.

↓ 94/80/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

~~11.10.~~ cikk

A névjegyzékbe vételre vonatkozó határozat és a jogorvoslati lehetőségek

1. A lakóhely szerinti tagállam időben , világosan és közérthetően tájékoztatja az érdekelt személy~~et~~ személyeket arról, hogy a választói névjegyzékbe történő felvételre irányuló kérelme~~ket~~ kérelmük , illetve a jelöltként való részvételre irányuló kérelm~~ének~~ kérelmük elfogadhatósága ügyében ~~hogyan határoztak~~ milyen határozatot hoztak .

2. Ha ~~valamely személy~~ az uniós polgárok választói névjegyzékbe való felvétele nem történik meg, ha elutasítják kérelm~~ét~~ kérelmüket a választói névjegyzékbe való felvételre, vagy ha a választáson jelöltként való részvételre irányuló kérelm~~ét~~ kérelmüket utasítják el, az érintett személy ugyanolyan feltételek szerint jogosult jogorvoslatra, mint amilyen feltételeket a lakóhely szerinti tagállam joga az aktív, illetve passzív választójoggal rendelkező saját állampolgárai számára biztosít.

↓ új szöveg

3. A választói névjegyzékben vagy a helyhatósági választásokon induló jelöltek jegyzékében előforduló hibák esetén, az érintett személy hasonló feltételek szerint jogosult jogorvoslatra,

mint amilyen feltételeket a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai az aktív, illetve passzív választójoggal rendelkező saját állampolgárai számára biztosítanak.

↓ 94/80/EK (kiigazított szöveg)

12.44 cikk

☒ Tájékoztatás ☒

↓ új szöveg

1. A tagállamok kijelölnek egy nemzeti hatóságot, amelynek feladata, hogy megtegye a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az állampolgársággal nem rendelkező uniós polgárok kellő időben tájékoztatást kapjanak a helyhatósági választásokon választóként vagy jelöltként való névjegyzékbe vétel feltételeiről és részletes szabályairól.

2. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az (1) bekezdés szerinti kijelölt hatóság közvetlenül és egyénileg tájékoztassa a választópolgárokat és a 3. cikk értelmében passzív választójoggal rendelkező személyeket a következő információkról:

- a) névjegyzékbe vételük helyzete;
- b) amint ismertté válik, a választás időpontja, valamint a szavazás módja és helye,
- c) azok az eszközök, amelyek segítségével további információkhoz lehet jutni a választások megszervezésével kapcsolatban, beleértve a jelöltek jegyzékét is.

(3). A helyhatósági választásokon választópolgárként vagy jelöltként való névjegyzékbe vétel feltételeire és részletes szabályaira vonatkozó, a (2) bekezdésben említett információkat világosan és közérthetően kell megadni.

Az első albekezdésben említett, a fogadó tagállam egy vagy több hivatalos nyelvén közölt tájékoztatáshoz – az (EU) 2018/1724 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁸ 9. cikkében foglalt minőségi követelményekkel összhangban – fordítást is mellékelni kell az Unió legalább egy másik olyan hivatalos nyelvén, amelyet a területén tartózkodó lehető legtöbb európai uniós polgár széles körben megért.

4. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a helyhatósági választásokon választópolgárként vagy jelöltként való névjegyzékbe vétel feltételeire és részletes szabályaira vonatkozó, a (2) bekezdésben említett információkat megfelelő kommunikációs eszközök, módok és formátumok használatával a fogyatékkal élő és az idősebb személyek számára is hozzáférhetővé tegyék.

⁸

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1724 rendelete (2018. október 2.) az információkhoz, eljárásokhoz, valamint segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális kapu létrehozásáról, továbbá az 1024/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 295., 2018.11.21., 1. o.).

~~A lakóhely szerinti tagállam kellő időben és a megfelelő módon köteles tájékoztatni a 3. cikkben említett aktív és passzív választójoggal rendelkező személyeket arról, hogy aktív és passzív választójogukkal milyen feltételekkel és milyen részletes szabályok szerint élhetnek.~~

III. FEJEZET

ELTÉRÉSEK ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

13.12. cikk

☒ *Eltérések* ☒

1. Ha valamely tagállamban azoknak a választójogi korhatárt elért uniós polgároknak a számaránya, akik ebben a tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, de ennek nem állampolgárai, ~~1996. január 1-jén~~ meghaladja az ott lakóhellyel rendelkező választójogi korhatárt elért összes ☒, állampolgársággal rendelkező és azzal nem rendelkező ☒ uniós polgár 20 %-át, ezen irányelvtől eltérve a tagállam:

- a) az aktív választójogot a 3. cikkben említett ☒ értelmében ☒ aktív választójoggal rendelkező személyek azon körére korlátozhatja, akik legalább már meghatározott ideje lakóhellyel rendelkeznek ebben a tagállamban; ez az időtartam nem haladhatja meg a helyhatósági képviselő-testület hivatali idejét;
- b) a passzív választójogot a 3. cikkben említett ☒ értelmében ☒ aktív választójoggal rendelkező személyek azon körére korlátozhatja, akik legalább már meghatározott ideje lakóhellyel rendelkeznek ebben a tagállamban; ez az időtartam nem haladhatja meg a helyhatósági képviselő-testület hivatali idejének kétszerezését; valamint
- c) megfelelő intézkedéseket hozhat a jelöltlisták összetételével kapcsolatban, különösen annak érdekében, hogy ezzel is megkönnyítse azon uniós polgárok integrációját, akik más tagállamok állampolgárai.

2. A Belga Királyság ezen irányelv rendelkezéseitől eltérve az (1) bekezdés a) pontját korlátozott számú helyhatósági egységre alkalmazhatja, amelyek listáját legalább egy évvel azon helyhatósági választások előtt közzéteszi, amelyek vonatkozásában az eltérést igénybe kívánja venni.

3. Ha ~~1996. január 1-jén~~ egy adott tagállam jogszabályai szerint egy másik tagállam ott lakó állampolgárai az adott állam nemzeti parlamenti választásain választójoggal rendelkeznek és e célból ugyanazon feltételekkel veszik fel őket a választói névjegyzékbe, mint a saját állampolgár választópolgárokat, akkor az elsőként említett tagállam ezen irányelv rendelkezéseitől eltérve tartózkodhat a 6–11. cikk alkalmazásától az ilyen állampolgárok vonatkozásában.

4. A Bizottság ⇒ ezen irányelv hatálybalépését követően ⇐ ~~1998. december 31-ig, azt követően pedig~~ hatévenként jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé, amelyben megvizsgálja, hogy az érintett tagállamoknak a Szerződés ☒ az EUMSZ ☒ 22. ☒

cikke (1) bekezdése alapján biztosított eltérés indokai még mindig fennállnak-e, és adott esetben javaslatot tesz a megfelelő módosításokra. Azoknak a tagállamoknak, amelyek az (1) és (2) bekezdés szerinti eltéréssel élnek, közölniük kell a Bizottsággal az ennek alátámasztásául szolgáló minden szükséges információt.

IV. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

14.13. cikk

☒ *Jelentéstétel* ☒

↓ új szöveg

1. A tagállamok az ezen irányelv hatálybalépésétől számított három éven belül, azt követően pedig négyévente jelentést tesznek a Bizottságnak ezen irányelvnek a területükön történő alkalmazásáról, beleértve az 5. cikk (3) és (4) bekezdésének alkalmazását is. A jelentés a 3. cikk szerinti választópolgárok és jelöltek helyhatósági választásokon való részvételére vonatkozó statisztikai adatokat, valamint az e tekintetben hozott intézkedések összefoglalását tartalmazza.

↓ 94/80/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

⇒ 2. ~~A Bizottság az ezen irányelv hatálybalépésétől számított öt éven belül, azt követően pedig ötévente jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé ennek az irányelvnek a végrehajtásáról, beleértve az irányelv hatálybalépése óta a választók összetételében történt változásokat is, és adott esetben megfelelő kiigazításokat javasol~~ ⇒ többek között a tagállamok által az e cikk (1) bekezdése alapján szolgáltatott információk alapján. ⇐.

↓ új szöveg

15. cikk

Értékelés

A Bizottság a 2029. évi európai parlamenti választásokat követő két éven belül megvizsgálja ennek az irányelvnek az alkalmazását, és értékelési jelentést készít az irányelv célkitűzéseinek elérése tekintetében elért eredményekről,

16. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

1. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

2. A Bizottságnak a 2., 8. és 9. cikkekben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időre szól ezen irányelv hatálybalépésétől kezdődő hatállyal.

3. A 2., 8. és 9. cikkben említett felhatalmazást a Tanács bármikor visszavonhatja. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

4. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

5. A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

6. A 2., 8. és 9. cikkek értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

↓ 94/80/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

17.14. cikk

☒ Átültetés ☒

1. A tagállamok ~~1996. január 1-jeig~~ hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ~~ennek az irányelvnek~~ ⇒ a 8. cikk (2), (3) és (5) bekezdésének, a 9. cikk (1) és (2) bekezdésének, a 10. cikknek, a 11. cikk (1) és (3) bekezdésének, a 12. és a 14. cikknek, valamint az I., II. és III. mellékletnek 2023. december 31-ig ⇐ megfeleljenek. ~~Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot~~ ☒ E rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal ☒.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. ☒ A rendelkezésekben utalni kell arra is, hogy a hatályban lévő törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek az ezen irányelvvel hatályon kívül helyezett irányelv(ek)re való hivatkozásait erre az irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni. ☒ A hivatkozás ~~módját~~ ☒ és a megfogalmazás módját ☒ a tagállamok határozzák meg.

☒ 2. A tagállamok közlik a Bizottsággal belső joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el. ☒

☒ 18. cikk ☒

☒ Hatályon kívül helyezés ☒

☒ A IV. melléklet A. részében említett jogi aktusokkal módosított 94/80/EK irányelv 2023. december 31-ével hatályát veszti, a IV. melléklet B. részében említett irányelvnek a belső jogba történő átültetésére vonatkozó határidővel kapcsolatos tagállami kötelezettségeket nem érintve. ☒

☒ A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat ezen irányelvre való hivatkozásnak kell tekinteni és az V. mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni. ☒

19.15 cikk

☒ *Hatálybalépés és alkalmazás* ☒

Ez az irányelv az *Európai Községek* ☒ *Unió* ☒ *Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő ~~20~~ ☒ huszadik ☒ napon lép hatályba.

☒ Az 1–7. cikk, a 8. cikk (1) bekezdése, a 11. cikk (2) bekezdése és 13. cikk 2023. december 31-jétől alkalmazandó. ☒

20.16 cikk

☒ *Címzettek* ☒

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*